

Colofon:

Maandblad

Verschijnt niet in juli en augustus.

Belgische Theosofische Vereniging vzw
Geuzenplein 8, 1000 Brussel:

Website: www.ts-belgium.be & [Facebook](#)

Email: info@ts-belgium.be

Belgische Orde van Dienst: [Facebook](#)

Email: tos@ts-belgium.be

Verantwoordelijke uitgever :

Sabine Van Osta

p/a Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Jaargang 15 - nummer 5 - mei 2020

Mission Statement of the Theosophical Society

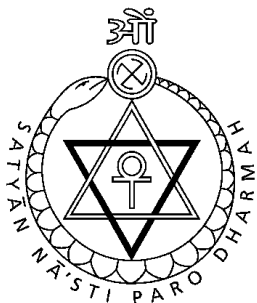
To serve humanity by cultivating an ever-deepening understanding and realisation of the Ageless Wisdom, spiritual Self-transformation, and the Unity of all Life."

Missie van de Theosophical Society (Adyar)

Het dienen van de mensheid door het ontwikkelen van een zich steeds verdiepend inzicht in, en verwerkelijking van de tijdloze wijsheid, spirituele zelf-realisatie en de eenheid van alle leven.

De drie doelstellingen

De Theosofische Vereniging kent de volgende doeleinden:

1. Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur.
2. Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.
3. Het onderzoeken van de onverklaarde wetten van de natuur en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn.

De Theosofische Vereniging streeft voor haar leden een volledige vrijheid van denken na. Ze verwelkomt als leden al diegenen die de drie doelstellingen kunnen onderschrijven en die bereid zijn haar Statuten te respecteren.

Het Witte Lotusblad

Deze nieuwsbrief wordt maandelijks uitgegeven door Loge Witte Lotus. (verschijnt niet in juli en augustus)

Elektronische verzending is gratis.

Een papieren versie is eveneens te verkrijgen.

Abonnement van januari tot december: bedrag € 10 of bedrag per nummer € 1, over te schrijven op de rekening van Loge Witte Lotus

IBAN BE88 7340 4396 3641
tnv Loge Witte Lotus FV

In dit nummer:

Missie van de Theosophical Society	1
De Drie doelstellingen	
Contactgegevens Theosophical Society & informatie Loge Witte Lotus & Vrijheid van denken	2
Het boeddhistisch vredesvisioen	3
O, wever van uw vrijheid	6

The Theosophical Society

De Theosophical Society werd opgericht te New York op 17 November 1875 door Helena Petrovna Blavatsky, Kolonel Henry Steel Olcott, William Quan Judge en anderen.

Haar internationaal hoofdkwartier is gevestigd te Adyar (Chennai), India. Het is een ontmoetingsplaats van zoekers naar waarheid en heeft afdelingen in vele landen over de hele wereld. Website: www.ts-adyar.org

In Naarden, Nederland, is, in een prachtige en bosrijke omgeving, het Europees Internationaal Theosofisch Centrum (I.T.C.) gevestigd.

Informatie over activiteiten - website: www.itc-naarden.org

De Belgische Theosofische Vereniging vzw

De Belgische Sectie van de Theosophical Society werd opgericht op 7 juni 1911. Haar hoofdzetel is gevestigd in Brussel en momenteel zijn er afdelingen te Antwerpen, Brussel en Gent. Net als de Belgische Sectie organiseren alle afdelingen met grote regelmaat voordrachten en studiethemabijeenkomsten en sommige, waaronder die in Antwerpen en Brussel, beschikken over een eigen bibliotheek.

De voornaamste taak van de vereniging bestaat erin gelijkgestemde mensen bij elkaar te brengen en hen te stimuleren in hun zoekproces naar waarheid.

Voor alle informatie over de verschillende afdelingen en hun programma, kan u contact opnemen via email: info@ts-belgium.be of telefonisch: +32 476 879 968 en +32 486 631 997.

Alle links, nationaal en internationaal, zijn te vinden op de nationale website: www.ts-belgium.be, alsook op de website van Loge Witte Lotus: www.logewittelotus.be

Loge Witte Lotus

Bijeenkomsten: Bijeenkomsten: Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Secretariaat: Molenkouter 13 Bis, 2890 Puurs-Sint-Amands

Telefoon: (0476) 879 968 of (0486) 631 997

Bankgegevens: IBAN BE88 7340 4396 3641 - tnv Loge Witte Lotus FV

Internet: <http://www.logewittelotus.be> & [Facebook](https://www.facebook.com/logewittelotus)

E-mail: info@logewittelotus.be & loge.witte.lotus@ts-belgium.be

Deelname in de kosten activiteiten:

Thema-avonden: leden gratis - niet-leden: gratis bij een eerste kennismaking, € 2 bij elke volgende aanwezigheid

Zondaglezingen: leden € 2—niet-leden: € 7

Vrijheid van denken

De Theosophical Society heeft zich wijd en zijd over de wereld verspreid en leden van alle religies zijn en worden er lid van zonder dat ze de specifieke dogma's, leringen en geloofsovertuigingen van hun eigen geloof opgeven. Daarom is het wenselijk het feit te benadrukken dat er geen enkele lering, geen enkele mening is, door wie ook onderwezen of gekoesterd, die in enig opzicht voor enig lid van de Vereniging bindend is, dat er geen lering, mening is die niet vrijelijk door enig lid mag worden aangenomen of verworpen. Instemming met haar drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap.

Geen leraar of schrijver, van H.P. Blavatsky tot nu toe, heeft enige autoriteit om zijn leringen of opvattingen op te leggen aan leden. Elk lid heeft evenveel recht om zich te verbinden aan elke school van denken welke hij/zij wenst te kiezen, maar hij/zij heeft geen recht om die keuze aan een ander op te dringen.

Noch een kandidaat voor enig werk, noch enige stemgerechtigde kan onverkiesbaar gemaakt worden of het stemrecht verliezen wegens enige opvatting die hij/zij heeft of wegens het lid zijn van een school van denken waartoe hij/zij zou behoren. Meningingen of opvattingen geven geen recht op voorrechten en kunnen evenmin aanleiding zijn om strafmaatregelen te nemen.

De leden van de 'General Council' vragen elk lid van de Theosophical Society ernstig om deze fundamentele principes van de Theosophical Society te verdedigen, te handhaven en er naar te handelen, en ook onbevreesd zijn eigen recht te doen gelden op vrijheid van denken en van meningsuiting, binnen de grenzen van hoffelijkheid en rekening houdend met anderen.

Bescherming Persoonsgegevens: Alle informatie betreffende de Wet op de Privacy en de persoonsgegevens is te bekomen via mail: info@ts-blgium.be of per brief, gericht aan de Belgische Theosofische Vereniging vzw, tav Sabine Van Osta, Geuzenplein 8 te 1000 Brussel.

Glenn Mullin (Ngakpa Maitri Zopa) is een internationaal befaamde Tibetoloog, auteur en leraar tantrische boeddhistische meditatie. Hij is de schrijver van meer dan twintig boeken over het Tibetaans boeddhisme, waaronder *Mystical Verses of a Mad Dalai Lama* (Quest Books, 1994). Dit artikel is een herdruk uit de *American Theosophist* van mei 1987.

Tijdens het leven van de Boeddha leefde er eens een moordenaar genaamd Angulimala, of 'Duimenketting'. Hij was bekend onder deze naam omdat hij van elk van zijn slachtoffers een duim afnam, die hij aan een touw om zijn hals droeg.

De Boeddha hoorde van Angulimala en besloot te trachten hem tot het vredespad te brengen. In die tijd waren er geruchten dat Angulimala bijna duizend mensen beroofd en gedood had en dat zijn ketting gemaakt was van 999 mensenduimen.

Om Angulimala persoonlijk te ontmoeten, ging de Boeddha alleen te voet op weg door het woud, waar men zei dat de moordenaar zich schuil hield. Angulimala zag de Boeddha aankomen. Hij sprong achter de Boeddha tevoorschijn met zijn knots in de hand en trachtte ermee te slaan. Maar de Boeddha had dit verwacht en weerde de klap handig af. De aanval ging lange tijd door, maar de Boeddha bleef onversaagd, zijn ogen gericht op zijn aanvaller terwijl hij steeds buiten bereik bleef.

Uiteindelijk raakte Angulimala zo vermoeid dat hij op de grond viel. De Boeddha ging naast hem zitten, legde zijn arm liefdevol om zijn schouder en sprak hem troostend toe. De ontredderde misdadiger begon hevig te huilen, want nooit tevoren had iemand hem zoveel liefde of vergevingsgezindheid betoond. Zij zaten zo verscheidene uren bijeen, waarbij Angulimala's lichaam schudde van onbeheersbaar snikken.

Deze ervaring van mededogen bracht een complete transformatie teweeg bij Angulimala. Hij vroeg de Boeddha hem tot monnik te wijden en toe te staan dat hij in de Sanghagemeenschap ging wonen. De Boeddha stemde hierin toe. Angulimala nam de gewoonte aan om meditatie en purificatie van het zelf te praktiseren en uiteindelijk werd hij heilig verklaard.

Eén van de populairste Tibetaanse volkshelden is de elfde-eeuwse yogi Milarepa. Er worden talloze episoden uit zijn leven aangehaald als bewijs voor de macht van de liefde.

Op een dag waren een jager en zijn hond op herenjacht. Bij een poging te ontkomen, kwam het hert terecht in het weiland waar Milarepa zat te mediteren. Terwijl hij zijn diepe kalmte en zijn aura van vriendelijkheid bewaarde, kwam het uit-

geputte dier naast hem liggen in de hoop bescherming te vinden. Enkele ogenblikken later verscheen de jachthond ten tonele en ook hij ging naast Milarepa liggen.

Tenslotte arriveerde de jager. Aanvankelijk was hij vastbesloten zijn prooi te doden, maar na een tijdje in Milarepa's aanwezigheid werd hij zo ontroerd door de heiligheid van de wijze dat hij de wrede gewoonte van het doden van wilde dieren afzwoer. Hij smeekte aanvaard te worden als discipel en uiteindelijk werd hij zelf later een beroemde yogi.

Een andere populaire boeddhistische figuur is de derde Dalai Lama, die in de zestiende eeuw leefde. Zelfs toen hij nog een jonge man was, had de roem van zijn geleerdheid en heiligheid zich door heel Azië verspreid. Het nieuws van zijn grootsheid bereikte de Altan Khan, de krijgsheer en opperbevelhebber van de verschrikkelijke Tumed Mongolen. Altan werd geïntrigeerd door hetgeen hij gehoord had over deze wonderbaarlijke leraar en nodigde hem uit de bevolking van Mongolië te komen onderrichten. De derde Dalai Lama arriveerde in 1578.

Zijn wijsheid, mededogen en aanwezigheid maakte indruk op de grote Khan, die zijn volk vroeg zich af te keren van het pad van oorlog en haat en in plaats daarvan het pad van vreedzaam samenleven te bewandelen. Deze bijzondere gebeurtenis markeerde het einde van de eeuw van terreur die de Mongolen op hun buurlanden hadden uitgeoefend, van Korea en Japan in het oosten tot Europa in het westen. Vanaf die tijd hebben de Mongolen gehoor gegeven aan het spirituele erfgoed dat de derde Dalai Lama voor hen bereid had.

Het cultiveren van een vreedzaam denkvermogen

De intentie achter al dit soort boeddhistische anekdotes is aan te geven dat vrede in onze omgeving niet teweeggebracht wordt door de buitenwereld buiten te sluiten, maar door ons eigen denkvermogen het zwijgen op te leggen. Simpel gezegd begint de ultieme bijdrage die een individu kan geven aan de zaak van vrede en harmonie bij hemzelf. Als ik vredelievender, liefdevoller en heiliger kan worden, zorgt dit er onmiddellijk voor dat deze eigenschappen zich in mijn directe omgeving verspreiden. Het resultaat is een kettingreactie die steeds verder uitwaaiert.

Ook omgekeerd, als ik geen vredige, liefhebbende en mededogende natuur in mijzelf ontwikkel, dan kan ik niet echt bijdragen tot vrede in de maat-

schappij als geheel. Ongeacht wat mijn publiekelijk gedane uitspraken of fysieke acties ook zijn, zolang mijn eigen karakter gewelddadig en intolerant blijft, heeft niets wat ik doe in naam van de vrede enige zin.

In de diverse boeddhistische tradities zijn talloze technieken bewaard en ontwikkeld die als doel hebben het ontwikkelen van een vredig en liefdevol denkvermogen. Een belangrijk schrijver over dit onderwerp in het klassieke India was Shantideva, wiens achtste-eeuwse werk *Een gids tot de weg van de Bodhisattva*, of *Bodhisattva-charya-avatara* even populair is bij de huidige boeddhistische leraren als ten tijde van zijn ontstaan zo'n twaalfhonderd jaar geleden.

In deze tekst geeft Shantideva als commentaar *“Het is onmogelijk om de hele wereld met leer te bedekken, maar door onze voeten met sandalen te bedekken, wordt hetzelfde effect gecreëerd. Evenzo is het onmogelijk deze wereld tot harmonie te brengen door alle bestaande schadelijke wezens te vernietigen; maar door ons denkvermogen te bedekken met de vriendelijkheid van liefdevol geduld, wordt de hele wereld met harmonie vervuld.”*

Vanuit het Mahayana-standpunt moeten wij niet alleen deze bijdrage leveren aan de wereldharmonie omdat het verstandig en begerenswaardig is voor ons persoonlijk, maar ook omdat het onze geestelijke plicht is.

Shantideva
Rigpawiki.org

Dit thema wordt benaderd vanuit een aantal verschillende invalshoeken. Ook al is de wereld misschien een enigszins harde omgeving, toch danken wij er in de eerste plaats ons eigen bestaan aan. Iemand anders deed ons het levenslicht zien; het eten dat wij eten wordt verbouwd en tot ons gebracht door de vriendelijkheid van

anderen; de kleren die wij dragen om ons tegen de elementen te beschermen, komen tot ons door de vriendelijkheid van anderen; en de huizen waarin we wonen en de materialen waarvan ze gemaakt zijn, behelzen de dienstverlening van anderen. Men kan beweren dat deze diensten niet noodzakelijkerwijs verricht worden door een bewuste daad van vriendelijkheid; het boeddhistische antwoord is dat een onbewuste vriendendienst toch gewaardeerd moet worden vanwege alle voordelen die deze ons geboden heeft.

Nadere beschouwing betreft onze verantwoordelijkheid vanuit het standpunt van reïncarnatie. Nu wordt gesteld dat, ofschoon ieder één-wereldsysteem zijn begin en einde heeft, het bestaan zelf geen begin kent. Daardoor hebben wij talloze vorige levens gehad.

Bovendien zijn onze relaties met anderen niet constant; zij die vreemden of zelfs vijanden zijn in dit leven kunnen heel wel vrienden, familie en zelfs ouders voor ons geweest zijn in enig vorig leven. In de loop van de miljarden vorige levens bestaat er geen levend wezen met wie wij niet op enig tijdstip een vriendschappelijke relatie hebben gehad en die ons niet te eniger tijd vriendschap betoond heeft. Dientengevolge is er geen levend wezen aan wie wij niet een vriendendienst verschuldigd zijn.

Bovendien willen alle wezens, of zij zich daar nu wel of niet van bewust zijn, bemind worden en vriendschap ontvangen. Alleen door de kracht van begoocheling handelt iemand wreed en onaangenaam. Schade berokkenende wezens worden als het ware gedreven door de innerlijke verblindende krachten van de drie meest fundamentele begoochelingen: gehechtheid, haat en onwetendheid. Deze krachten beheersen hun leven en daardoor voelen zij zich machteloos.

Het is onze verantwoordelijkheid kalm te blijven bij tegenspoed, vriendelijk tegenover onheusheid. Wij moeten eerder trachten hun waanideeën te ontkrachten dan ze verder te intensiveren.

Shantideva geeft een voorbeeld:

“Waarom zou u, als iemand u aanvalt met een stok, boos worden op de persoon terwijl het in feite de stok is die u pijn doet? Als u beweert dat het de persoon is die de stok hanteert, bedenken dan dat de persoon op zijn beurt door begoocheling wordt gedreven. Dus is de echte vijand alleen maar begoocheling en dus de enige die vernietigd moet worden... Hoe wordt er een eind gemaakt aan begoocheling in deze wereld? Alleen door deze eerst te elimineren uit onze eigen gedachtegang.”

Vanuit boeddhistisch perspectief gezien is de ultieme oplossing voor de wereldproblemen niets meer of minder dan onze eigen verlichting. Juist dit – de wens volledige verlichting te bereiken om bij te dragen tot het welzijn van de wereld – vormt de basis van het Bodhisattva-pad.

Het belang van het denkvermogen en de houdingen die het aanneemt wordt voortdurend benadrukt in de boeddhistische traditie. Shantideva schrijft, *“Wat is vrijgevigheid? Het is niet de handeling van het geven, noch van het verdrijven van armoede; anders zou er, daar de alwetende wezens uit het verleden de volmaaktheid van vrijgevigheid bereikt hebben, geen armoede meer op aarde bestaan. De volmaaktheid van vrijgevigheid is het bezit van een vrijgevig denkvermogen, een houding die met anderen wil delen en hen afgescheiden wil zien van behoefte.”*

De Boeddha zei eens:

“Het denkvermogen is als een paard; het lichaam en de spraak zijn als een wagen. Waar het paard ook gaat, zal de wagen vanzelf volgen.”

Door een vredig denkvermogen te kweken, begif-

tigd met liefde, vriendschap en mededogen, wordt elke daad van ons lichaam en onze spraak aldus een bijdrage aan vrede.

Zes oorzaken en één gevolg

Eén van de voornaamste meditatietechnieken die gebruikt wordt om dit type houding te kweken, staat bekend als ‘de zes oorzaken en één gevolg’, een methode die door Meester Boeddha bekendgemaakt werd rond de derde eeuw en die later geperfectioneerd werd door Shantideva. De methode kreeg deze naam omdat de zes causale meditatieve stappen het denkvermogen voorbereiden op de ervaring van de resulterende Bodhisattva-aspiratie.

Deze meditatie begint met *de inleiding van het ontwikkelen van een gevoel van gelijkmoedigheid tegenover alle wezens*. Men denkt over de drie typen levende wezens, diegenen die ons geluk of plezier gebracht hebben (“vrienden”), diegenen die ons moeilijkheden of lijden gebracht hebben (“vijanden”) en diegenen die geen van beide gedaan hebben (“vreemden”).

Dan overdenkt men hoe zelfs in dit leven vrienden vijanden worden of vreemden, enzovoort, en dat in de loop van onze stroom van miljoenen levens onze relatie met anderen voortdurend verandert. Daarom moeten vrienden, vijanden en vreemden allen met evenveel respect behandeld worden.

Bodhisattva
nl.wikipedia.org

Deze inleiding – die van het ontwikkelen van een gevoel van gelijkmoedigheid ten opzichte van anderen – is een heel nuttige dagelijkse oefening. In termen van het genereren van een denkvermogen van vrede en harmonie is het een onmisbare stap, wel vergeleken met het voorbereiden van de akker waarin men de zaadjes van een verlichte houding zaait. Wanneer dit een

vaste dagelijkse gewoonte geworden is, kan men doorgaan met de feitelijke ‘zes oorzaken en één gevolg’.

De eerste van de zes oorzaken is te overdenken hoe in één van onze miljarden vorige levens ieder levend wezen een moeder voor ons geweest is. Deze stap heet *‘het herkennen van alle wezens als een moeder’*. Zij zijn ook vrienden geweest, broers en zussen, vijanden enzovoort; maar hier is het het moederbeeld dat benadrukt wordt vanwege de unieke aard van het moederschap en van de emotionele toon die dit in zich draagt.

De tweede oorzaak is *het overdenken van de vele manieren waarop een moeder haar kind vriendschap betoont*, niet alleen door het leven te geven maar ook door het te beschermen en ervoor te zorgen ten koste van grote persoonlijke opoffering.

Dan komt de oorzaak genaamd *‘de aspiratie om vriendschap terug te geven’*. Als ieder wezen op een zeker moment een moeder voor mij geweest is

en mij alle voordelen gebracht heeft zoals een moeder dat instinctief doet, is mijn schuld aan ieder levend wezen onmetelijk. Ik zou moeten proberen deze schuld terug te betalen.

Dit leidt tot de vierde en vijfde oorzaken. *Hoe betaalt men hun vriendschap terug? Door hen altijd te behandelen met liefde en mededogen*. Hier betekent liefde de aspiratie om te zien dat ze geluk en de oorzaken daarvan ervaren, en mededogen betekent de aspiratie om te zien dat ze vrij zijn van lijden en de oorzaken ervan.

Dit leidt naar de zesde oorzaak, die bestaat uit *een gevoel van universele verantwoordelijkheid*. Wij moeten denken, ‘Mag ik persoonlijk de verantwoordelijkheid op me nemen voor het geluk van anderen en hen helpen op iedere manier die ik kan om vrij te blijven van lijden’.

Op dit punt ontstaat een krachtige vraag, ‘Maar heb ik de wijsheid, de vaardigheid en de macht om significant bij te dragen aan universeel geluk en vrijheid van lijden? En zo niet, wie heeft die dan?’

Het voor de hand liggende antwoord is dat iemands vermogen om op deze manier bij te dragen, afhangt van het niveau van iemands verlichting. Daarom ontstaat de aspiratie, *‘Moge ik volledige verlichting bereiken opdat ik liefde en mededogen kan vervullen, en om van maximaal nut te zijn voor de wereld’*.

Dit is het soort overdenking die de Mahayana-boeddhist dagelijks moet verrichten om een levenshouding vast te houden die bevorderlijk is voor vrede en harmonie.

Een Tibetaans spreekwoord zegt: “

Voordat u vooruitgang van het zelf bereikt hebt, kunt u geen vooruitgang van anderen bewerkstelligen”.

Eerst verstevigt men zijn eigen spirituele basis. Dan kan men pas een echte sociale bijdrage leveren.

Liefde is onze enige hoop, ons enige gereedschap voor vrede.

Anderzijds, zodra onze eigen spirituele balans vaststaat, worden onze energieën vanzelf een bijdrage aan het welzijn van anderen. Iedere gedachte wordt betekenisvol, ieder woord behulpzaam voor anderen en elke fysieke actie wordt van universeel nut.

Shantideva schreef:

“De Bodhisattvageest is als een toverdrank; wanneer men het bezit, verandert alles wat men aanraakt in goud”.

Wanneer liefde en mededogen aanwezig zijn, inspireert iedere ontmoeting met anderen tot vrede en harmonie.

De wereld is groot en de problemen zijn talrijk. Maar de geschiedenis heeft keer op keer bewezen dat één enkel individu veranderingen teweeg kan brengen. Dit is zowel in negatieve als in positieve zin waar: een slecht iemand kan groot lijden en duisternis bij anderen veroorzaken; en een verlicht wezen kan groot geluk en verlichting brengen. Als het onze wens is bij te dragen aan vrede en geluk in

de wereld, niet alleen in dit leven maar door de rozenkrans van onze toekomstige incarnaties heen, dan is het belangrijk dat wij beginnen met het verwijderen van gehechtheid, haat en de onwetendheid van onze eigen gedachtestroom en deze negatieve eigenschappen vervangen door eigenschappen zoals ongehechtheid, liefde, mededogen en wijsheid.

Onze tijd is het Kaliyuga, de 'duistere tijd', waarin agressie, geweld en sterke misleiding de wereldsfeer overheersen. De intensiteit van deze tijd is als een groot vuur dat degenen die erin leven vernietigt ofwel zuivert.

De keuze is aan ons: vernietigd te worden door de wereldsfeer of deze ten eigen bate aan te wenden. Als wij deze ten eigen nutte gebruiken, wordt verlichting nu gemakkelijker bereikt dan in minder intensieve tijdsgewrichten.

Aan de andere kant, als wij in deze wanhopige tijd niet de wapenrusting opnemen van liefde, mededogen, vriendelijkheid en tolerantie, dan raken we gemakkelijk meegezogen in de sterke luchtstroom van de huidige wereldtrend en dan dragen onze levensenergieën automatisch bij aan de negatieve sfeer, in plaats van dat ze bijdragen aan vrede en harmonie.

Zoals de Dalai Lama eens zei:

“Wij wonen allemaal samen op deze planeet; of we dat nu leuk vinden of niet, we zijn afhankelijk van elkaar voor onze vrede en geluk...”

De technologie heeft ons een heleboel fysieke voordelen gegeven, maar het heeft nog steeds geen wereld teweeggebracht die vrij is van geweld en haat. Zij heeft geen sfeer van vrede en harmonie gebracht. Zij heeft zelfs veeleer ons vermogen vergroot om te doden en de gezamenlijke angst en het lijden van de mensheid doen toenemen.

Vrede is een innerlijke eigenschap. Wij kunnen niet spreken over een vredige wereld zolang de menselijke geest gedomineerd wordt door haat. Vrede kan alleen bereikt worden in de menselijke samenleving wanneer individuele mensen eigenschappen kweken zoals liefde en mededogen met zichzelf. Liefde is onze enige hoop, ons enige gereedschap voor vrede. Als iets de mensheid kan redden in deze tijd van crisis, is het alleen de macht van liefde, mededogen en tolerantie.

Uit: The Quest, september-oktober 2003

Vertaling: A.M.I.—Theosofia juni 2007

O, wever van uw vrijheid

Ali Ritsema

Ali Ritsema
(1944-2019)

Voorzitter van de TVN
van 1993 tot 2002

De Stem van de Stilte zoals doorgegeven door H.P. Blavatsky (HPB), bevat een selectie van fragmenten uit *Het Boek van de Gulden Voorschriften* en is bedoeld voor het dagelijkse gebruik van Lanoes (leerlingen). Dit *Boek van de Gulden Voorschriften* maakt deel uit van de serie waaruit ook de *Stanza's* van het *Boek van Dzjan* werden genomen waarop *De Geheime Leer* is gebaseerd. *De Stem van de Stilte* is opgedragen aan de

enkelen, volgens HPB oorspronkelijk bedoeld voor de weinige mystici in de Theosophical Society (TS).

Leringen worden gegeven in drie fragmenten: *De stem van de stilte*, *De twee paden* en *De zeven poorten*. De titel van dit artikel is een aanhaling uit het fragment *De zeven poorten* en staat in verband met het fragment waarin de stem van de kandidaten vraagt (102): *Meester van uw eigen barmhartigheid, zult u de Leer van het Hart niet openbaren? Zult u weigeren uw dienaren te leiden tot het Pad van de Bevrijding?*

Dan wordt de leerling door de leraar geïnformeerd over de twee paden naar nirvana¹ (179): *Het PAD is één, discipel, maar uiteindelijk tweevoudig. De*

stadia ervan worden aangeduid door vier [viervoudig dhyana²] en zeven poorten. Het ene is het *open* pad en wordt het pad van bevrijding genoemd, met onmiddellijke gelukzaligheid; het andere is het *verborgen* pad, het pad van zelfverloochening, met uitgestelde gelukzaligheid, het 'pad van smart'. *Beide zijn de beloning van verdienste: aan u de keus*.

De leerling die nu srāvaka³ genoemd wordt, zegt in fragment 3 tegen zijn spirituele leraar dat zijn keus is gemaakt (196): *Ik dorst naar Wijsheid. Nu hebt u de sluier voor het verborgen Pad opengescheurd en het grotere yāna⁴ onderwezen. Uw dienaar hier is gereed voor uw leiding*.

De leraar geeft dan aan (197): *Bereid u voor, want u zult alléén verder moeten reizen. De leraar kan slechts de weg wijzen*.

Dit is zoals het is: het spirituele pad, zoals aangegeven in de esoterische filosofie, is een individueel pad. Niemand kan het pad van iemand anders lopen, zoals ook het 'weven van vrijheid' een individuele zaak is. Het lopen van het pad, het weven van iemands vrijheid is een individuele onderneming naar 'de andere oever', de staat van nirvana (169): De weg naar definitieve vrijheid ligt in uw ZELF.

De srāvaka in fragment 3 heeft ervoor gekozen om het verborgen pad te betreden door de paramitā's⁵, de gouden sleutels naar de poorten waarvan de laatste en zevende prajna⁶ is. Het is de sleutel naar de poort die van de mens een bodhisattva maakt. En de leraar vertelt hem (215): *Voordat u de laatste*

kunt naderen, o wever van uw vrijheid, moet u via het moeizame pad meesterschap verwerven over deze paramitâ's van volmaaktheid – de verheven deugden, zes en tien in getal.

De poorten zijn edele poorten van deugd die leiden naar bodhi en naar prajna, de zevende stap van wijsheid. Om daar te komen, moet de srāvaka (200): zich strijdend een weg banen door zeven poorten, zeven vestingen, bezet door sluwe machten – belichamingen van hartstochten. Hem wordt gezegd (205) dat de weg hard en doornig is en dat de poorten steeds nauwer worden.

Als wij er, net als de srāvaka, voor kiezen om dit verborgen pad te nemen of beter: het pad 'worden', wat het in feite is, dan hebben we onze voet gezet op het pad van de bodhisattva. Een bodhisattva bevindt zich op het pad van de 'arya' of 'heilige', dat vier stadia heeft en slechts kan worden ingegaan dankzij een grote spirituele ontwikkeling en 'groei in heiligheid'. Deze stadia worden de 'vier vruchten' genoemd. De arhat of arhan is iemand die het hoogste en beste pad is ingegaan en daarom bevrijd is van wedergeboorten. Hij is de 'waardige, die goddelijke eerbewijzen verdient', volgens de Theosophical Glossary.

Dit is interessant omdat we in deel I van De Geheime Leer (GL) stanza VI, sloka 7 vinden wat, naar mijn mening, de opdracht is voor de mensheid op deze aarde. De woorden worden hier gericht aan de lanoe: Reik naar de vierde 'vrucht' van het vierde pad van kennis dat leidt tot nirvana, en gij zult begrijpen want gij zult zien.

Het is heel wel mogelijk dat dit verband houdt met de 'opwaartse ontwikkeling' naar een meer spiritueel niveau van bewustzijn op de evolutionaire reis van de mensheid; in mijn ogen een onvermijdelijke uitdaging voor de mensheid. We worden erop attent gemaakt dat (173) niemand een arhan wordt in dat leven waarin zijn ziel voor het eerst begint te verlangen naar definitieve bevrijding. In het commentaar bij de aangehaalde stanza uit de GL wordt gesteld dat door de arhat nog drie verdere graden veroverd moeten worden als die de top van de ladder van arhatschap zou willen bereiken.

Het verborgen of bodhisattva pad, houdt als doel het 'verborgen leven' in, een leven als een nirmānakāya. Voor zo'n leven moet een nieuw gewaad geweven worden (140): Uit de vuurhaard en de zwarte rook van een mensenleven stijgen gevleugelde vlammen op, gezuiverde vlammen, die terwijl zij zich verheffen, onder het oog van karma, tenslotte het glorieuze weefsel weven van de drie gewaden van het pad.

Deze drie gewaden zijn buddische lichamen of vormen en worden: nirmānakāya, sambhogakāya en dharmakāya genoemd. Van deze gewaden is de nirmānakāya de meest glorieuze; dit gewaad is het

resultaat van het pad van verzaking. De bodhisattva ontwikkelt deze vorm in zichzelf, terwijl hij op het pad voortschrijdt. Als hij sterft, blijft hij in dit glorieuze lichaam dat hij voor zichzelf gegeven heeft, onzichtbaar voor de mensheid, om over haar te waken en haar te beschermen, in plaats van nirvana in te gaan, zoals in Glossarium 3 van De Stem van de Stilte wordt uitgelegd. Dit in tegenstelling tot de sambhogakāya en de dharmakāya die ervoor kiezen om elke mogelijke relatie met deze aarde en elke gedachte eraan achter zich te laten.

Bovenstaande aanhaling toont aan dat de 'dorst naar wijsheid' zuivering vereist, een zuivering in de vuurhaard van het leven, waarbij geleidelijk aan alle onzuiverheden in onze aard die de zwarte rook veroorzaken, opgebrand worden in het vuur van wijsheid, terwijl gevleugelde of gezuiverde vlammen een nieuw gewaad weven. Hierbij zouden de paramitâ's kunnen worden beschouwd als draden voor het weefsel.

Elk van de poorten kan alleen geopend worden door de gouden sleutel, als het noodzakelijke transcendentale aspect van de vereiste deugd verworven is. Dit betekent dat de deugden tot het meest subtiële niveau verfijnd moeten worden door voortdurend en grondig onderzoek: het omvormen van het Zelf door meditatie en kennis.

Het is zonneklaar dat dit niet eenvoudig is en daarom worden door de leraar vele adviezen gegeven voor het 'weven van uw vrijheid'. Sommige adviezen zijn gemakkelijk te begrijpen en over andere moet goed nagedacht worden. Bijvoorbeeld (217): Voordat u de eerste poort kunt naderen, moet u leren uw lichaam van uw denkvermogen te scheiden, de schaduw te verdrijven en in het eeuwige te leven...

Is het mogelijk om het lichaam van het denkvermogen te scheiden? En zo ja, hoe doen we dat? Eén van de eerste instructies in fragment 1 kan ons misschien helpen (4 en 5): Het denken is de machtige verdelger van het werkelijke. Laat de discipel de verdelger verdelgen. Dit wordt (in 3) voorafgegaan door: Onverschillig geworden voor alles wat waarneembaar is, moet de leerling de rajah [overheersing] van de zinnen leren onderkennen, de gedachtenvoortbrenger die begoocheling wekt.

In dit proces van 'het lichaam scheiden van het denken' en het meer ontvankelijk worden voor de wijsheid van het hart zullen de cellen meer en meer een overwegend spirituele aard verkrijgen, en zal het lichaam uiteindelijk meer en meer etherisch worden: gespiritualiseerd. Dan kunnen we zeggen: de discipel is, dankzij het volgen van de impulsen van het 'hart' de begoochelende aard van het denken aan het verdelgen: de verdelger van het werkelijke aan het verdelgen.

Wat dit proces betreft zijn de instructies in De Stem van de Stilte nogal streng (54): Worstel met uw onreine gedachten, voordat zij u overweldigen. Gebruik hen, zoals zij u zullen gebruiken, want als u hen spaart en zij schieten wortel en groeien, weet dan dat deze gedachten u zullen overweldigen en

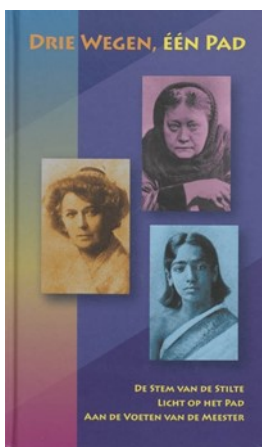
doden. En 57 vermeldt: Voordat het verstand van uw Ziel kan begrijpen, moet de kiem van de persoonlijkheid worden uitgeroeid, de worm van de zinnen vernietigd, opdat een herrijzen niet meer mogelijk is. Vervolgens 75: Dood in uw binnenste alle herinneringen aan vroegere ervaringen. Zie niet om, of u bent verloren.

Loge Witte Lotus

ACTIVITEITEN

**Om bij te dragen
aan de beperking
van de verspreiding
van het coronavirus en
overeenkomstig de maatregelen
van onze Regering,
werden alle activiteiten van de
Belgische Theosofische Vereniging,
tot nader order,
geschorst.**

Achter dit alles is één ding van het allergrootste belang. Het mag niet over het hoofd worden gezien en dient nooit vergeten te worden: de 'grond' waarop we lopen, het motief, de drijfveer van binnenuit! Deze grond moet juist zijn, sterk en de basis zijn van al onze inspanningen. Anders zullen we niet in staat zijn om de beproevingen en valkuilen, leven na leven, zonder vrees tegemoet te treden.

Als we het spirituele pad kiezen uit eigenbelang, voor het heil van onszelf, dan zou dat een zelfzuchtige actie zijn. Daarom wijst de leraar de beginner er in 143 tot 145 op dat het open pad de weg is naar zelfzuchtige gelukzaligheid, die wordt gemeden door de bodhisattva's van het 'Verborgene Hart', de Boeddha's van Compassie. Leven voor het welzijn van de mensheid is de eerste stap, zegt hij, de beoefening van de zes verheven deugden is de tweede. Het nederige kleed van nirmanakâya aannemen betekent eeuwige gelukzaligheid voor het Zelf verzaken om te helpen met de verlossing van de mens. Om nirvana's gelukzaligheid te bereiken, maar om die op te geven, is de meest verheven, de laatste stap, - de hoogste op het pad van zelfverloochening

Zodoende kunnen we onszelf afvragen (307): *Kan er gelukzaligheid zijn, wanneer al wat leeft moet lijden? Zult u gered worden en de hele wereld horen wenen? Wat is ons antwoord op deze vragen? Zijn wij net als de srâvaka? Hebben wij ook 'dorst naar wijsheid'?*

Als dat zo is, kies dan uw weg, o wever van uw vrijheid ... maar alleen om steeds weer met de ellende van de wereld te worden verenigd en om tot het eindeloze einde onzelfzuchtig te zijn.

1. nirvana: vrij zijn van de beperkingen van 'maya' of illusie
2. dhyana: de staat van meditatie waarvan er vier graden zijn
3. srâvaka: iemand die luistert, een leerling die spirituele instructies bijwoont
4. yâna: voertuig; mahayâna is het 'grote voertuig' en hinayâna 'het kleinere voertuig'
5. paramitâ's: de zes transcendentale deugden
6. prajna: synoniem van mahat, het universele denkvermogen

*Uit: The Theosophist, augustus 2018
Vertaling: Louis Geertman – Theosofia maart 2020*

Voor meer informatie omtrent de programma's van **Loge Witte Lotus** kunt u terecht op GSM +32 476 879 968 en +32 486 631 997 of email: info@logewittelotus.be

&

Email: secretary@logewittelotus.be

Voor alle informatie over de activiteiten van de **Belgische Theosofische Vereniging vzw** kan u terecht op

GSM 0486 631 997 & 0476 879 968 of via email: info@ts-belgium.be

Voor informatie over de **Belgische Theosophical Order of Service** kan u terecht op

GSM +32 476 879 968 of email: tos@ts-belgium.be